

Elu on muutustega kohanemise kursus

Meie majanduselu kasvu aeglustumine ja tööjõu turul toimuvad muutused on jõudmas erinevatesse ettevõtetesse. Juba on ettevõtted teavitanud oma töötajaid koondamisest, on neid kes sundpuhkusel end ebakindlalt tunnevad ... Uute suurte kaupluste avamine on olnud teeninduses tööst huvitatutele hea võimalus töö leidmiseks. Paraku ei leevenda see erinevate valdkondade spetsialistide muret töö pärast.

Miks töö on oluline?

Esimese mõttena tuleb muidugi – ma saan raha, et elada. Sellest ilma jäämine on eluga toimetuleku küsimus ning seetõttu on ka töö kaotus inimese jaoks suur üleelamine. Kuid töö on lisaks rahale palju olulisi hüvesid – päevadel on kindel rütm ja rutiin, mis annavad turvatunde, kolleegid, kellega saab rääkida mitte vaid tööst, vaid ka muudest elus tähtsatest asjadest, töö käies tunneb end kuuluvana kollektiivi, ta on vajalik ja kolleegide jaoks oluline inimene. Kõik need on sama olulised tööhüved kui töö eest saadav tasu.

Kuidas tööandja võiks käituda koondamiste puhul?

Kindlasti on oluline inimestele rääkida, kuidas on ettevõtte olukord ja millised probleemid on ees ootamas. Kui on veel lootust, et töö läheb samas mahus edasi, siis peab kindlasti kaaluma – kas tasub hakata paanikat tekitama. Kui aga on selge, et muudatused tuleb ellu viia, peaks juhtkond tegema selge tegevusplaani ja ka sõnastama selged põhimõtted – millistel ametikohtadel enam tööd ei ole ja kas on teada, millal jälle neid inimesi vajatakse. Sellest tuleb töötajaid teavitada esimesel võimalusel, olles korda ajanud seadustest tulenevad dokumendid.

Ka võiks tööandja võtta ühendust teiste ettevõtetega ja pakkuda ise sinna oma tublisid inimesi. Kergem on koondamisest rääkida, kui on ka midagi juba pakkuda.

Töötajad võivad vajada abi ja toetust – kuidas otsida uut tööd, kuidas käituda töövestlustel, koostada CV-d – sellise toetuse pakkumine on igale ettevõttele kindlasti jõukohane.

Mis tähtsust on tööandja käitumisel?

Sellise käitumisega näitab tööandja, et hoolib oma töötajatest. Tema heaks töötavad mitte ainult käed vaid inimesed ... Ja hoolimist mäletatakse. Sellega loob tööandja oma maine. Kindlasti tulevad ajad, mil on neid inimesi väga vaja. Meenutagem aega aasta tagasi – milliseid pingutusi tehti, et üldse kedagi tööle saada! Loodame, et tulevad jälle paremad ajad ja taas on vajadus töötajate järele ...

Töötaja on jäänud tööst ilma – kuidas edasi?

Negatiivsed tunded, pettumus, solvumine, ebakindlus – need on tunded, mis töötajaid valdavad. Hea, kui nende tunnetega ei jääda üksi – just sel ajal on hea oma endiste kolleegidega suhelda, jagada, kuidas keegi on toime tulnud.

Küsi oma juhi nõusolekut tulevasele tööandjale soovitude küsimiseks tema telefoninumber anda – taustainfot kogutakse küllalt sageli enne kui tööleping sõlmitakse.

Kui võtta töösuhte lõppu kui võimalust elus uus lehekülj keerata, on uue töö leidmine kindlasti lihtsam. Kibestunud ja vihast inimest ei soovita tööle võtta. Oma tööandja kirumine ei aita uut töökohta saada. Vestlusel rääkige kindlasti sellest kasulikust, mida oma endisel

ametikohal õppisite ja kuidas inimesena arenesite. Püüdke leida üles positiivne osa – sellele toetuses leiate uue võimaluse.

Kui Teil on panga ees kohustusi – minge koheselt laenuhalduri juurde ja rääkige oma olukorrast. Kui olete tubli inimene, leiate kindlasti töö – küsimus on ajas ja kohas. Pangad soovivad, et nende klientidel hästi läheks – siis läheb ka neil hästi. Nende huvi ei ole Teie kodu müüma hakata, vaid koos leida lahendus tekkinud makseraskustele. Seda käiku ei maksa edasi lükata!

Töö otsimisega alustage koheselt. Koondamisrahad sulavad uskumatu kiirusega. Mida aeg edasi, seda ebakindlamalt end tunnete ja seda märkvada ka tööandjad. Ebakindlad inimesed ei tekita usaldust ning vaid seetõttu võib töökoha saada keegi teine.

Mõelge läbi oma tugevused – mis võiksid olla need tööd, millega hakkama saate? Kaaluge esialgu võimalikult laia töökohtade ringi. Vakantsetest töökohtadest võite lugeda ettevõtete kodulehtedelt, internetist, lehekuulutustest, personalifirmade kodulehtedelt. Rääkige ka oma tuttavatega, helistage ise julgelt ettevõtetesse – pealehakkamine on siin määrava tähtsusega!

Kindlasti pakub Teile abi Tööturuameti Pärnumaa osakond. Sinna minekut ei tohiks häbeneda – seal on inimesed, kelle tööks ongi Teie aitamine! Sealt saate lisaks infole teada ka, millist tuge pakub riik rahalises mõttes ja sobivusel koolitusi, mis võivad oluliselt parandada Teie konkurentsivõimet tööjõu turul. Kui olete spetsialist – võtke ühendust personalifirmadega.

Parim rohi tühjade päevade täitmiseks on aktiivne töö otsimine!

Kuidas käituda tööintervjuul?

Neid soovitusi ikka ilmub, nimetan mõne olulisema.

Ilmuge kindlasti kohale veidi enne vestluseks kokku lepitud aega. Hilinemine on siin lubamatu. Kui midagi tuleb ette – kindlasti helistage!

Olge vestlusel TEIE ISE – pole vaja kedagi mängida, püüda muljet jätta – see tajutakse ära ja Teid ei usuta. Kui teate oma tugevusi – rääkige neist – see on enda kiitmise koht. Kui on asju, mida peate töö tegemiseks õppima – rääkige ka sellest. Nii saab tööandja aru, et Te suhtute pakutavasse töösse tõsiselt ja vastutustundlikult. See tekitab soovi Teiega koostööd teha.

Vältige varasema tööandja kirumist. Ka negatiivsetest asjadest saab rääkida positiivselt – need on asjad, mis võiksid olla teisti.

Pole mõtet kandideerida ametikohale, mis kindlasti ei vasta Teie kvalifikatsioonile, võimetele, isikuomadustele – realistlik enesehinnang aitab valida õiget tööd. Siis on lootust, et töö saab hästi tehtud ja Teiega ollakse rahul.

Kuidas toime tulla ebaõnnestumistega?

Juba tööotsimisega alustades võiksite mõelda – kohe ei juhtu midagi. Ka Teie olete töö ja tööandja valija. Mõelge läbi, millistel tingimustel Te kindlasti tööd vastu ei võta. Palga suhtes tuleb olla paindlik – parem saada veidi vähem raha, kui üldse mitte. Kuid kindlasti ei tohiks võtta vastu tööd, kus lepingut ei sõlmita või sellega viivitatakse. Tööleping tuleb läbi lugeda, küsimuste tekkimisel need ka kindlasti esitada. Kui palgapäev viibib – siis on ettevõttel ilmselt rahalised raskused. Seda saate juba enne tööle asumist uurida töötajate käest, kes ettevõttes juba töötavad. Pole mõtet istuda uppuvale laevale.

Kui saate eitava kirja – otsige kindlalt edasi. See lihtsalt käib töö otsimise juurde. Kui Teile üldse midagi ei vastata – ärge seda isiklikult võtke! Palju on ettevõtteid, kes ei teavitagi neid, keda nad tööle ei võta. Eks see ütleb mõndagi nende suhtumisest inimestesse

Võimalus tööandjatele saada endale vajalikke spetsialiste?

Tööandjad võiksid praegu oma personali hoolega üle vaadata – kas on olemas kõik vajalikud inimesed? On keegi jõudmas pensioniikka? Just praegu on hea võimalus leida endale spetsialiste, kelle otsimisega aasta tagasi veel palju vaeva nägite. Kasutage seda aega kui häid inimesi võib olla töö otsinguil!

Kokkuvõtteks

Elu on muudatustega kohanemise kursus – vaevalt hakkame end turvaliselt ja kindlalt tundma, kui juba peame millegi uuega toime tulema. Kogu maailma majandus on pidevas muutumises – muutuvad ärid, muutuvad turud. Tõusud ja langused on majanduselus pidevad. Meil on olnud suur õnn kogeda 10 aastast majandustõusu ja see on meid veidi hellitanud – oleme hakanud seda normaalseks pidama. Tegelikult on normaalne, et tõusule järgneb langus. Pole mõtet siin süüdlasi otsida – see on sama paratamatu kui aastaegade vaheldumine.

Mõistlik on muutunud olukorras endale uusi võimalusi otsida.

Sirje Tammiste
OÜ Sirje Tammiste Konsultatsioonibüroo
personalikonsultant